

“Kaikkien aikojen kauden”, “kaikkien aikojen finaalisarja” voi tussahtaa päätökseensä jo ensi perjantaina klo 16-18.30

On ainutlaatuista, että isot nimet Roope Korhonen ja Henri Puputti sekä kesän 2026 kaksi parasta joukkuetta Vimpelin Veto ja Sotkamon Jymy lyövät yhteen miesten finaalisarjassa. Kaikki voi kuitenkin olla ohi viikossa, lyhyellä kaavalla.

Miesten pääsarjahistoriassa on koettu tähän mennessä **40 loppuottelusarjaa** 1986-2025. Näistä 15 on päätynyt suoraan 3-0 ja kuusi 2-0. Eli **yli puolet minimikaavalla**. Lisäksi pari kertaa käytössä on ollut kahden loppuottelun yhteistulos.

Jäljelle jää 17/ 40 finaalisarjaa. Seitsemän kertaa ovat mestaruuden lukemat olleet 3-1.

10/ 40 kertaa on nähty maksimimäärä loppuotteluja. Näistä neljä sarjaa on ratkennut voitoin 2-1 ja ainoastaan seitsemän kertaa 1986-2025 on toteutunut miesten pesäpallon SM-finaaleissa lopputulos 3-2. Viimeksi 2021, kun Manse voitti kaksi ensimmäistä, KPL kolmannen ja neljännen sekä lopulta Manse sen viidennen.

Miksi ratkeaa lyhyellä kaavalla niin usein?

Lähes poikkeuksetta paras viidestä, miesten pesiksen finaalisarja käynnistyy la-su tuplaviikonlopulla. Avauspelin voittajalla on henki päällä, kun alle vuorokaudessa otetaan uudestaan yhteen ja vielä tehdään välissä pitkä bussimatka. Ensimmäisestä tappiosta toipumiseen ei anneta hävinneelle elpymismahdollisuutta. Napsahtaa helposti otteluruuhkassa toinenkin finaalihäviö. Sitten kuluu vielä pötkö arkipäiviä hävinneen märehtiessä ja kannattajien päivitellessä. Eikä alakulon nollaamista enää yleensä tapahdu edes kolmosfinaaliin tullessa. Se on sitten siinä.

Toivottavasti olen väärässä, mutta tämänkin vuotinen “kaikkien aikojen kaudeksi” hehkutetun “kaikkien aikojen finaalisarja” voi olla ohi viikossa ja “huipentua” ensi perjantain iltapäivän päätteeksi Vimpelin Saarikentällä. Riski siihen, että 4. ja 5. loppuottelu jää näkemättä ja kokematta ovat olemassa. Vuosi sittenhän kaava oli juuri tämän kaltainen Manse PP:n kruunatessa kultansa vieraskentällä Sotkamossa.

Mikä voisi tuoda miesten finaalisarjaan pituutta?

Avainjuttu olisi se, että ensimmäisen ja toisen loppuottelun väliin jäisi muutakin kuin yksi matkustusyö. Hävinnyt tarvitsee pelien väliin aikaa. On hienoa, että vähitellen on opittu rytmittämään miesten ja naisten loppuotteluita, päällekkäisyyksiä välttäen. Edistysaskel!

Nyt 2026 olisi kai voinut kuitenkin laittaa miehet aloittamaan tänään perjantaina ja jatkaa su toisella finaalilla. Naisille pelipäiviksi alkuun lauantai ja sunnuntai. Naisissa lyhyen kaavan finaalit eivät ole toteutuneet niin usein kuin miehissä. Miesten loppuottelut voivat nyt siis tulla päätökseensä ensi perjantaina. Siinä viikon päässä olisi vastaavasti ollut paikka naisten

kolmosfinaalille. Ennustuksena, että mestaruus naisilla ei vielä ole katkolla perjantaina klo16 alkavassa pelissä.

Muita konsteja pelien tai huomioarvon lisäämiselle kauden ratkaisuhetkiin

Pesäpallodiktaattorina rakentaisin sääntöihin sellaisen lisäpoikkeuspykälän, että välierien katketessa lyhyellä kaavalla seurat voisivat sopia, molempien suostuessa, vielä viime metreillä loppuottelusarjasta "paras seitsemästä -tapahtuman". Tuskin olisi nyt sen paremmin Vimpeli kuin Sotkamokaan tätä jarrutellut. Vielä kun on kesääkin jäljellä. Saattaisi toki sotkea mukaan tulevan Yleisradion loppupelien kaaviosuunnitelmat. Toisaalta TV2:n muututtua urheilukanavaksi, ongelma tuskin olisi ylitsepääsemätön. Junaillaanhan talvisinkin muutoksia nopealla aikataululla, kun suksilajeissa pakkaneen paukkuu tai tuuli tuivertaa.

Toisaalta ottelumäärien kasvattaminen voisi olla miehissäkin paikallaan puolivälieriin ja semifinaaleihin. Koskettaisi useampaa seuraa ja maakuntaa. Finaalien määränä kolme on sellainen, johon on jo totuttu. Kolme olisi myös vakioitavissa loppuottelujen tarkaksi määräksi. Ei enempää, eikä vähempää. Antaisi selvyuden siihen, milloin Suomen mestaruus ratkeaa.

Ringette käytti aikanaan tätä systeemiä. Ensin kaksi "yhden pisteen" loppuottelua ja sitten "kahden pinnan superfinaali". Jos kolmannen päätteeksi pisteet ovat tasan, niin jatkopalloilla ratkotaan. Kannu nousee päivänä, joka on kalenteroitu jo keväällä. Ei tarvitse ehdollisesti buukata busseja, majoituksia, kenttiä, tuomareita, pääsylippuja, makkaraa myyntikojuun eikä kaljaa kioskiin. Saa tilata hyvissä ajoin lomamatkan eteläänkin, superfinaalin jälkeiseen aamuun.

Kesäajasta luopuminen - uhka ja mahdollisuus

Mikäli monien toivoma kesäajasta luopuminen toteutuu, niin pesiksen syyspelit ovat jatkossa entistä pahemmassa pulassa. Talvi- eli normaaliajan vakioiminen ja kesäajasta luopuminen pakottaisi syksyn pesispelit alkamaan jo klo15. Ratkaisuksi on esitetty valoja kentille. Nokkelimmat jo kuitenkin tyrmänneet ajatuksen, koska valoa tuskin riittäisi joelle, monttuihin, heinikkoon tai pusikoihin pallojen hakutilanteisiin. Hyvä huomio sekin.

Pesäpalloväki joutuu oikeasti jatkossa pohtimaan, monista syistä, syksyn arkipelejä ja niiden alkamisaikaa. Jotenkin asian kanssa pitää vaan elää. Mitäs jos panostus olisikin lapsiin ja nuoriin? Koululaiset ja opiskelijat katsomaan "yhteistyökumppanien tuella" pesiksen ratkaisuja, kun otteluja vaan täytyy pelata hassuihin alkamisaikoihin. Voisi tuoda kansallispelile ajan myötä uusia ystäviä ja harrastajia. Ja kyllä sitä aikuisväestöäkin arkipeleihin saadaan, ehkä jopa kauempaakin, kun panos syksyn edetessä kasvaa riittävän suureksi.

Toivottavasti olen väärässä

Ehkä nyt kuitenkin nähdään niin naisissa Jussittarien ja Manse PP:n sekä miehissä Vimpelin ja Sotkamon välillä "kaikkien aikojen kauden" toteuma "kaikkien aikojen finaalien" myötä.

Sopisi hyvin. Asiaa edesauttaisi, että finalistit ottaisivat mallia Jymyn ja Vedon miesten loppuottelusarjasta 2011. Tuolloin neljä ensimmäistä finaaliväsentä päättyi vierasvoittoihin. Ja vasta viides Sotkamon mestruusjuhliin kotivoin myötä. Eniten hurmosta nostattaisi pudotuspelipalloilussa matkalaisten menestyminen. Kotipeliin olisi kannattajienkin helpompaa latautua, kun on voitto ja "ryöstö" alla.

Naisissa Jussittaret voi toteuttaa tapahtuman, missä syntyy tämän kauden yksittäinen suurin yleisömäärä pesäpallo-otellussa. Olisi ensimmäinen kerta, kun listaykkönen tulisi naisten pelistä! Tänäkin väkeä on paljon, vaikka perjantai ja klo16. Ehkä paukku nähdään kuitenkin kolmos- tai mahdollisessa viitosfinaalissa.

Miehissä pitää muistaa se, että historian 40 SM-loppuottelusarjan aikana koskaan ei ole 0-2 tappiolla ollut joukkue noussut Suomen mestaruuteen. Ihme, jos nytkään. Tilanteessa 0-2 on historian valossa harvinaista hivuttautua edes 1-2 kavennukseen.

Hienoja pelejä kuitenkin ennustettavissa miehiin ja naisiin. Lopuksi jätän myssyyn hautumaan yhä vielä yhden asian. Rajoitusalueiden laajentamisen. Pesäpallossa kun pitäisi olla mahdollisuus mennä esteettä läpilyönnin tai harhaheiton perään. Olkoon se sitten haasteellista, mutta siedettävää jokea tai rotkoa. Jos pallon perän ei kuitenkaan pääse kuten Jyväskylässä (aidan vuoksi) lyötäessä "Nykäselä" tai Vimpelissä pallon karatessa takaa jyrkkään kivikkoon (hengenvaara), niin näissä tapauksissa täytyisi kyllä puhua ja hyväksyä rajoitusalue muuallakin kuin katsomorakenteisiin eli esimerkiksi takarajankin taakse.